

The logo for LoS (Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt) is located in the top left corner. It consists of the letters 'LoS' in a white, sans-serif font, set against a dark blue background that is part of a larger graphic element.

**Stichting Landelijk
Ongedocumenteerden Steunpunt**

Jaarverslag

2023

Inhoud

Over Stichting LOS.....	3
A. Regulier werk: informatievoorziening en informatie-uitwisseling	4
B. Thematische inzet en lobby in 2023	6
B-1. Basisrechten ongedocumenteerden	6
B-2. Vreemdelingendetentie	10
B-3. Netwerk Ongedocumenteerden Onderdak.....	15
C. Randvoorwaarden	16
C-1. Organisatorische basis.....	16
C-2. Samenwerking.....	16

Over Stichting LOS

Menswaardig bestaan voor eenieder die in Nederland leeft. Dat is de missie van Stichting LOS. We werpen licht op de leefwereld van de ongedocumenteerden en halen deze groep uit de schemerzone van onze maatschappij. Respecteren en naleven van de kinder- en mensenrechten zijn hier onlosmakelijk mee verbonden.

We bouwen met onze netwerken krachtige bondgenootschappen die hulp bieden aan ongedocumenteerden.

Met onze verzamelde en opgebouwde kennis en kunde zijn we een essentiële bron van informatie en onafhankelijk klankbord voor organisaties, instellingen en individuen die te maken hebben met ongedocumenteerden.

Onze experts geven aan politiek en overheid gevraagd en ongevraagd adviezen voor een humaner beleid, waarin de basisrechten en legaliseringsmogelijkheden van ongedocumenteerden worden bevorderd.

Met onze kennis en ons netwerk bieden we de samenleving inzicht in de leefwereld van deze medeburgers.

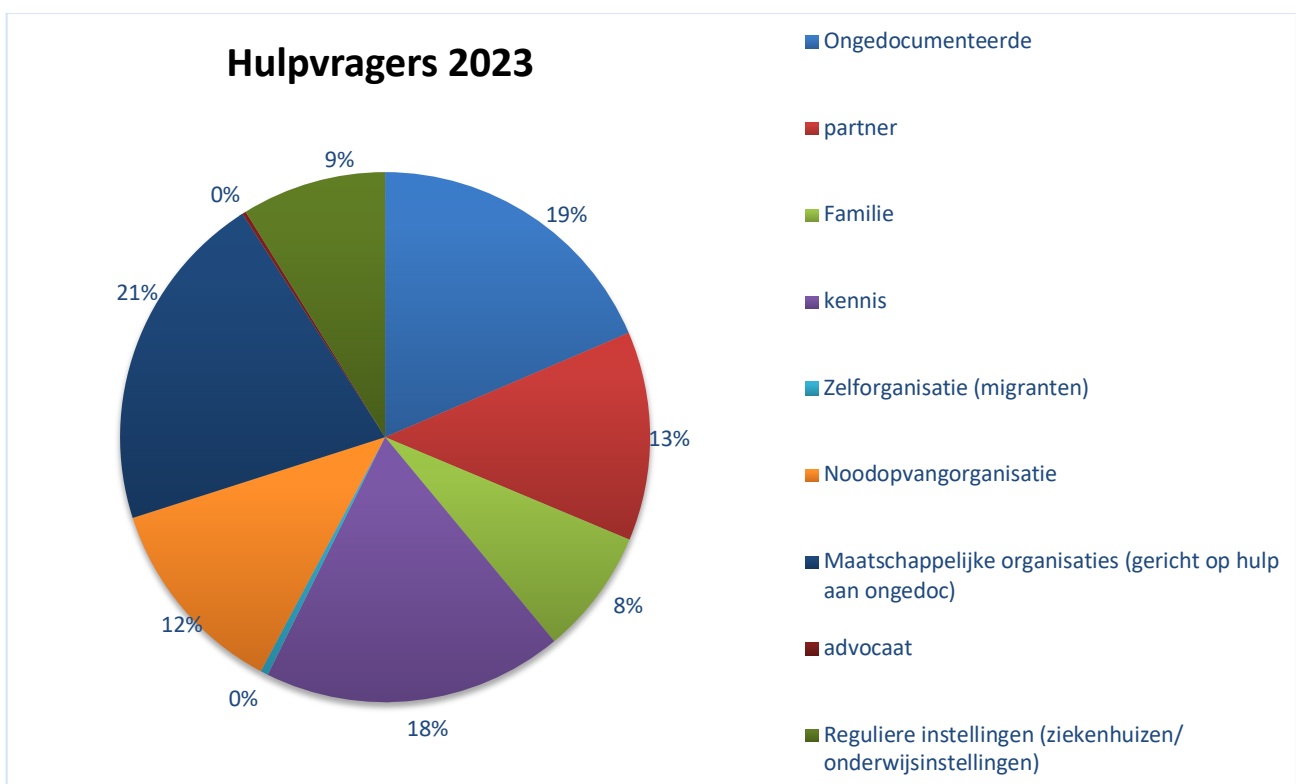
Ons Meldpunt Vreemdelingendetentie onderhoudt contacten met ongedocumenteerden in vreemdelingendetentie. Zo krijgen wij inzicht in de verblijfsomstandigheden in detentie en de incidenten die daar plaatsvinden. We publiceren over onze inzichten en roepen op tot verbetering.

A. Regulier werk: informatievoorziening en informatie-uitwisseling

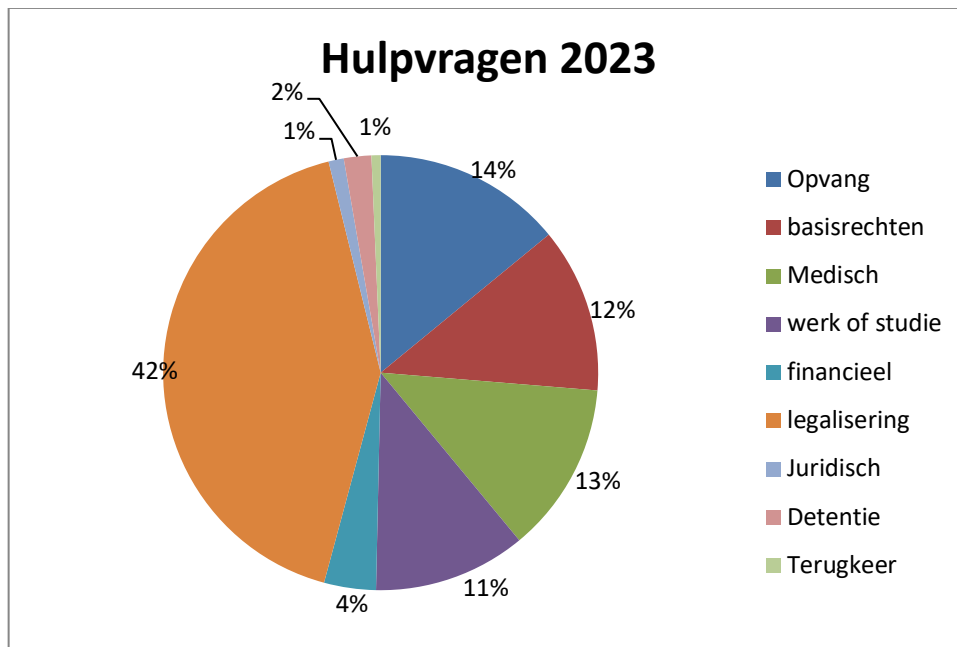
In 2023 heeft Stichting LOS, zoals gebruikelijk, twee-wekelijkse nieuwsbrieven verzorgd (één voor mensen die juridische hulp geven aan ongedocumenteerden, en één voor vrouwen- en migranten organisaties – die tweede wordt door een pool van vrijwillige vertalers in het Engels vertaald). Bovendien organiseerden wij viermaal het Platform Migranten zonder Verblijfsvergunning (drie keer hybride, één keer fysiek). Daarnaast waren wij telefonisch en per mail bereikbaar voor hulpvragen.

In 2023 zijn in totaal 511 hulpvragen ontvangen, vergelijkbaar met 2022 toen we 526 hulpvragen ontvingen, maar nog steeds relatief minder dan in 2021 toen 625 hulpvragen werden ontvangen. In 2023 kwam 58% van de vragen van particulieren en de rest van instellingen. Het aantal hulpvragen van particulieren stijgt ten opzichte van die van organisaties.

Bij ongeveer de helft van de hulpvragen is bekend wat de achtergrond van de ongedocumenteerde was: 62% van hen had géén asielverleden. Eerdere jaren had iets meer dan de helft wel een asielverleden.

Hulpvragen in 2023 gingen vooral over legalisering (42%, dat was 35% in 2022 en 26% in 2021) en ongeveer even vaak over opvang, basisrechten, medische zorg en werk of studie. Vragen rondom opvang zijn opvallend afgenomen: van 25% in 2021 naar 14% in 2023. Zie het schema hieronder.

B. Thematische inzet en lobby in 2023

Naast het reguliere werk hebben we ons in de eerste helft van 2023 beziggehouden met de volgende thema's die relevant zijn voor de hulpverlening aan ongedocumenteerden en voor vreemdelingen in detentie.

B-1. Basisrechten ongedocumenteerden

1a Onderdak en levensonderhoud voor iedereen toegankelijk maken

De website www.stichtinglos.nl wordt veel gebruikt voor de adresgegevens van opvangorganisaties, deze hielden we ook in 2023 bij. Bovendien onderhielden we de contacten met lokale hulpverleners, o.a. door een regelmatig overleg over de LVV-ontwikkelingen met de LVV-NGO's. Nieuw in 2023 waren de overleggen met andere NGO's in het land over de landelijke uitrol LVV.

Resultaten 2023:

- NGO's die deelnemen aan de LVV zijn in 2023 tien keer digitaal bijeengekomen om ervaringen te delen en te leren van elkaar. Er zijn bovendien drie bijeenkomsten met het programmabureau en gemeenten geweest. Op 1 mei 2023 hebben de NGO's een gezamenlijke brief geschreven aan het Programma-bureau over de uniformering van de LVV en de dreiging van een grotere rol van de DT&V. Op 4 mei reageerden de gezamenlijke NGO's op de dreigende korting van het budget voor de LVV omdat de LVV niet was opgenomen in de voorjaarsbegroting van het Rijk.
- Vooral in de eerste helft van 2023, tot de val van het kabinet, heeft Stichting LOS de contacten met NGO's buiten de LVV geïntensiveerd ter voorbereiding op de landelijke uitrol LVV. In Zuid-Holland zijn drie bijeenkomsten geweest met de betrokken NGO's en is een brief aan de drie betrokken gemeenten (Rotterdam, Den Haag en Leiden) geschreven. In Overijssel is in samenwerking met het Mr Geertshuis overleg geïnitieerd met de betrokken NGO's en gemeenten. In Gelderland heeft Stichting GAST twee bijeenkomsten geïnitieerd met betrokken NGO's en deels met gemeenten, waarin Stichting LOS actief participeerde. We haakten twee keer aan bij het ongedocumenteerden-overleg van Almere, met speciale aandacht voor de landelijke uitrol van de LVV. Met de NGO's in Brabant en Limburg zijn aparte overleggen geweest. In 2023 werd Stichting LOS ook door het Programmabureau regelmatig bijgepraat over de plannen voor de landelijke uitrol.
- In het Platform Migranten zonder Verblijfsvergunning van februari en mei 2023 is gesproken over de toekomst van de LVV. In februari gaf Jan Braat van de gemeente Utrecht uitleg over de nieuwe uniforme regels en de plannen voor landelijke uitrol. In mei deelden NGO's uit Zuid-Holland en Gelderland hun inzet voor het behoud van steun aan álle ongedocumenteerden, binnen en buiten de huidige contouren van de LVV.
- In 2023 is het gelukt, mede dankzij inzet van partners in het Vluchtelingenoverleg van de Raad van Kerken, om voldoende fondsen te werven voor een extra medewerker die zich zal inzetten voor de oprichting van een solidariteitsnetwerk opvang bij particulieren en het vergroten van het draagvlak voor hulp aan mensen zonder verblijfsvergunning. Deze nieuwe medewerker is in oktober 2023 begonnen.
- Eind 2023 organiseerden we een overleg over 'veiligelanders', een groep die vaak genegeerd wordt maar die wel aandacht verdient omdat er zo weinig toekomstperspectief voor hen is. Een twintigtal

aanwezigen volgde de presentatie door WODC naar aanleiding van hun [onderzoek](#). Daarna deelden we onze ervaringen en zochten naar mogelijkheden. Dat bleek helaas erg moeilijk.

- Eind 2023 werden we uitgenodigd bij het bezoek de VN-Speciaal Rapporteur voor het Recht op adequate Huisvesting, om hem te informeren over dakloosheid onder ongedocumenteerden.

1b Zinnvolle dagbesteding en onderwijs

In 2015 startten we met een werkgroep Zinnvolle dagbesteding en Onderwijs. Daarmee maakten we een website www.iedereen-aandeslag.nl met informatie voor hulpverleners en een manifest. Ook andere organisaties pakten het thema op, en onderwijsinstellingen zijn steeds meer geïnteresseerd om ongedocumenteerde studenten informeel een kans te geven.

Resultaten 2023:

- Sinds 2020 biedt Startfoundation garantstellingen voor ongedocumenteerde jongeren die gebruik willen maken van de studieverblijfsvergunnings-route. Stichting LOS is tussenpersoon in dit traject. In 2023 kwamen zes nieuwe studenten in aanmerking voor deze steun: twee uit Rotterdam, vier uit Amsterdam— naast de drie Rotterdamse studenten en drie Amsterdamse studenten die eerder al van deze route gebruik maakten. Startfoundation heeft voor deze 12 studenten de vereiste garantstelling aan Stichting LOS overgemaakt. Het betreft leningen die Stichting LOS na afloop van de studie weer aan Startfoundation moeten teruggeven. Vanaf 2024 zal Kansfonds de garantstellingen voor nieuwe studenten verzorgen. Kansfonds onderzoekt momenteel wat hiervoor de meest praktische werkwijze is.
- We overlegden met de NGO's uit enkele grote steden over knelpunten bij het ondersteunen van de groep ongedocumenteerde studenten, zowel financieel als praktisch. Dat betreft deels Dreamers met een studieverblijfsvergunning maar ook enkele studenten die nog in een procedure zitten voor een ander soort verblijfsvergunning en recht hebben om te studeren.
- Startfoundation initieerde in 2021 lobby voor het legaliseren van [Dreamers](#), samen met lobbybureau Issuemakers. Issuemakers organiseert wekelijks een digitaal overleg waarin we ontwikkelingen bespreken. In april 2023 sprak Stichting LOS, samen met anderen, in bij de Ronde Tafel van de Tweede Kamer over de leefsituatie en toekomstperspectieven van ongedocumenteerde jongeren.
- In 2022 is in Amsterdam een Convenant getekend waarin de Universiteiten, Hogescholen en Gemeente toezeggen om de toegang voor ongedocumenteerde studenten tot het Hoger Onderwijs te bevorderen. Ook in Rotterdam en den Haag zijn processen opgestart voor een lokaal Convenant. Het Haagse convenant is in september 2023 getekend. Stichting LOS was betrokken bij deze overleggen en onderzocht in samenwerking met de Haagse voorbereidingsgroep de mogelijkheden binnen het MBO. Stichting LOS is ook betrokken bij de Rotterdamse gesprekken waarbij helaas geen zicht is op een convenant. Regelmatig worden wij door andere onderwijsinstellingen en studenten geraadpleegd over mogelijkheden.
- Met lokale hulporganisaties uit Eindhoven, Nijmegen, den Haag en Utrecht organiseerden we in 2023 opnieuw een overleg om uit te wisselen over de praktijk van activering en zinnvolle dagbesteding lokaal. De dilemma's van NGO's rondom het vinden van werk voor cliënten en hulp bij de uitbetaling van vergoedingen is besproken tijdens drie PMZV's: mei, september en december 2023. Ook Open Embassy is in 2023 begonnen met onderzoek naar de mogelijkheden voor werk voor ongedocumenteerden, Stichting LOS is daarbij betrokken.

1c Verkiezingen 2023

In het kader van de verkiezingen van 2023 heeft Stichting LOS actief geparticipeerd in een werkgroep die door ASKV was geïnitieerd met als doel het beïnvloeden van de partijprogramma's en het stemgedrag.

Resultaten 2023:

- brieven aan de programmacommissies van de relevante partijen, met als doel de rechten van ongedocumenteerden opgenomen te krijgen in de partijprogramma's. Gezamenlijk stelden we speerpunten vast. De brief is uiteindelijk door bijna 30 organisaties ondertekend.
- het opnieuw vullen van de website www.kiesvoorongedocumenteerden.nl. Deze website was bij de vorige verkiezingen ontwikkeld, maar moest een nieuwe vormgeving krijgen en opnieuw gevuld worden. Stichting LOS was verantwoordelijk voor het overzicht van de relevante standpunten uit de diverse partijprogramma's.
- Stemmen door Stemlozen. In 5 steden hebben ongedocumenteerden ook gestemd, met als argument dat de verkiezingen hen ook aangaan. Stichting LOS faciliteerde deze overleggen, ontwikkelde het stembiljet en telde de stemmen. Bijna 400 ongedocumenteerden hebben gestemd en ons zo laten weten welke issues volgens hen opgelost zouden moeten worden. Vooral toegang tot werk, onderdak en medische zorg bleken voor hen belangrijk.

1d Lopende onderwerpen

Enkele onderwerpen komen regelmatig terug op de agenda van Stichting LOS. Deze noemen we hieronder:

Discretionaire Bevoegdheid. Het wegvallen van de optie om op grond van de Discretionaire Bevoegdheid van de staatssecretaris een vergunning te verlenen, betekent dat voor veel vastgelopen dossiers geen oplossing is. Stichting LOS werkt samen met ASKV en anderen aan een nieuwe route om deze groep te legaliseren. Hierbij zoeken we aansluiting bij het Duitse systeem, waar een Härtefall Kommission bestaat die schrijnende gevallen kan voordragen voor een humanitaire status. Stichting LOS bemiddelde voor uitwisseling met de Duitse praktijk.

Afhankelijke vrouwen: stichting LOS beheert nog steeds de website iLegalevrouw.nl en maakt tweewekelijks een nieuwsbrief met speciale aandacht voor de positie van ongedocumenteerde vrouwen. In 2023 participeerden we in het project zelfbeschikking en verblijfsrecht, met een pleidooi voor zelfstandig verblijfsrecht van buitenlandse partners (met name vrouwen) die voor hun relatie naar Nederland komen. Ook schreven we mee aan de CEDAW-schaduwrapportage, om via deze route aandacht voor afhankelijke vrouwen en slachtoffers huiselijk geweld te vragen. Binnen PICUM participeren we in een werkgroep die in Europees verband ervaringen uitwisselt en de Europese richtlijnen beïnvloedt.

EU-burgers. In 2021 organiseerden wij voor de eerste keer een bijeenkomst met hulporganisaties over de rechten van EU-burgers met een onregelmatig arbeidsverleden. Ook in 2022 en 2023 bleven we betrokken door actieve participatie in de maandelijkse landelijk overleggen over het opeisen van de rechten van deze doelgroep. We schreven mee aan de Rechtentool, die door het ministerie van VWS wordt ontwikkeld om sneller inzicht te verschaffen over de rechten van EU-burgers met een verbrokkeld arbeidsverleden.

Informatie: Bijna wekelijks hadden we contact met studenten of organisaties die informatie vroegen over de rechten van mensen zonder verblijfsvergunning. We deelden o.a. informatie met onderzoekers van de Radboud Universiteit, Utrecht Universiteit, Vrije Universiteit, Hogeschool Utrecht, studenten van de EUR, UvA en Hogeschool Utrecht, Kansfonds, fonds RDO Balije van Utrecht, en PICUM. We werden betrokken bij de Brede Heroriëntatie Asiel van het Ministerie van Justitie. We overlegden met Rode Kruis en VluchtelingenWerk over afstemming van de websites HelpfullInformation (Rode Kruis), RefugeeHelp (Vluchtelingenwerk) en Basic Rights (Stichting LOS). en maakten een begin met de update van de BasicRights website. We werden gevraagd mee te denken over toekomstplannen van ASKV, Vluchtelingenwerk en PICUM.

B-2. Vreemdelingendetentie

Sinds 2010 onderhoudt Stichting LOS het Meldpunt Vreemdelingendetentie, met als doel het verbeteren van de omstandigheden in vreemdelingendetentie. Het Meldpunt biedt een luisterend oor aan vreemdelingen in detentie, waardoor we de detentieomstandigheden monitoren en proberen te verbeteren. We ondersteunen individuele klachtprocedures, we bespreken onze ervaringen met de directie en we brengen structurele misstanden onder de aandacht van politici, beleidsmakers en media. Dat doen we onder meer door het schrijven van brieven en het uitbrengen van nieuwsbrieven en rapporten. Door de helpdeskfunctie is het Meldpunt een unieke bron van informatie over de situatie binnen vreemdelingendetentie, die op geen enkele andere manier beschikbaar is.

2a Meldpunt Vreemdelingendetentie: regulier werk

Het jaar 2023 kenmerkte zich door o.a. de Marokko-deal die voor een overvloed aan Marokkanen in vreemdelingendetentie heeft gezorgd en het aanhoudende personeelstekort dat grote gevolgen had voor de vreemdelingen in detentie. Vanaf juni is het Meldpunt veelvuldig gebeld hierover. Angst, onzekerheid en verveling hadden de overhand. Ingeslotenen hebben een groot deel van de zomer 22 uur per etmaal in hun cel door moeten brengen vanwege de groepsgrootte en personeelstekort. Door het personeelstekort hebben veel ingeslotenen ook een inbreuk ervaren met betrekking tot hun recht op activiteiten zoals recreatie, sport en luchten. Verder is er een enorme stijging geweest in de uitzettingen naar Marokko, deze zijn in tien jaar tijd niet zo hoog geweest.

De maatregelen creëerden grote beperkingen. Zo werden activiteiten nog verder beperkt, onder meer omdat er groot personeelstekort is waardoor sport en recreatiezalen voor het grootste deel gesloten zijn gebleven. In augustus heeft er een algehele lockdown plaats gevonden waarbij ingesloten enkel hun cel uit mochten voor het lichtmoment dat werd gesplitst in twee halve uren. Daarnaast mocht het merendeel van de ingeslotenen geen gebruik maken van de keuken, deze was op meerdere afdelingen niet toegankelijk.

Voor het Meldpunt Vreemdelingendetentie werkte in de eerste helft van 2023 één coördinator. Zij werd in de tweede helft van het jaar vervangen door twee parttime coördinatoren in verband met zwangerschapsverlof. Daarnaast werkten op het Meldpunt in 2023 in totaal acht stagiairs, steeds voor ongeveer een halfjaar gedurende enkele dagen per week. Naast stagiaires waren er twee vrijwilligers voor de telefoontjes en twee voor de vertalingen van de nieuwsbrief. Taalkennis van de stagiaires blijkt bevorderlijk voor het contact met de ingeslotenen: in 2023 was met name Marokkaans-Arabisch belangrijk in verband met het grote aantal Marokkanen in Vreemdelingendetentie.

Contact met ingeslotenen:

- In 2023 heeft het Meldpunt in totaal bijna 3.000 telefoontjes ontvangen, dat zijn ruim 11 telefoontjes per werkdag, wat een stijging betekent van 55% ten opzichte van 2022.
- In 2023 hadden we contact met 180 nieuwe bellers, naast 'oude' contacten. Dit is een grote toename ten opzichte van 2022, toen we 120 nieuwe bellers hadden. Een verklaring voor de toename is het hoge aantal ingeslotenen uit Marokko en het aannemen van 2 stagiaires die Marokkaans-Arabisch spreken.
- In 2023 gingen we 46 keer op bezoek. Tijdens elk bezoek worden meerdere ingeslotenen bezocht.

We mogen daarvoor (inmiddels) de spreekkamer gebruiken. In 2022 was bezoek in de spreekkamer verboden en moesten we de bezoekruimte gebruiken, we konden daardoor in heel 2022 maar 10 keer op bezoek. Bezoek is belangrijk voor het opbouwen van vertrouwen en het is nuttig om op tijd handtekeningen op klachten te krijgen.

- Voor mensen die individueel bezoek op prijs stellen, doen we een beroep op vrijwilligers van de bezoekgroep BAR. Hun bezoek vindt plaats in de bezoekruimte.
- Soms vragen ingeslotenen om kleding of spullen in te voeren, hierbij vragen we ook hulp aan de bezoekgroep BAR.

Ondersteuning van klachten:

- In 2023 heeft het Meldpunt ingeslotenen ondersteund bij 186 klachten die zijn ingediend bij de Commissie van Toezicht. Dat is een flinke stijging vergeleken met het totaal aantal van 33 klachten in 2022. De toename is te verklaren door de veel hogere bezetting van het detentiecentrum en meer Marokkanen in detentie.
- Van de 186 klachten waren er 6 groepsklachten in met in totaal 83 ondertekenaars. Vijf van deze klachten gingen over langere insluitingen in de cellen als gevolg van ordemaatregelen, waaronder de algehele lockdowns. Van deze zes groepsklachten zijn er 3 niet-ontvankelijk verklaard, 1 ongegrond, 1 gegrond en één is nog niet behandeld. De gegronde klacht ging over de algehele lockdowns van augustus.
- De individuele klachten gingen over plaatsing OBS/isolatie (20), inperken of beperken van vrijheden (12). Andere klachten betroffen medische klachten (9), ordemaatregelen (7), overplaatsing afdeling (7), voedsel (7), niet luchten (6), niet ontvangen goederen (5), plaatsing beheers afdeling (4), visitatie (4), geboeid vervoer (4), geen medische privacy (3) en geen contact met advocaat (2).
- Van deze 186 klachten zijn in totaal 73 klachten behandeld via een zitting of een bemiddeld gesprek. Daarvan zijn 34 klachten ingetrokken na een bemiddelingsgesprek, zijn er 15 klachten niet ontvankelijk verklaard, 14 klachten ongegrond verklaard en 9 klachten gegrond verklaard (5%). De gegronde klachten betroffen insluitingen, plaatsing in OBS, isolatieplaatsing en de algehele lockdowns van augustus. De zitting van 1 klacht is geannuleerd, waarna nooit meer een andere zitting is ingepland. Ter vergelijking: in 2022 werden 2 van de 33 klachten gegrond verklaard (6%) en in 2021 13 van de 71 klachten (18%). Klachten worden niet-ontvankelijk verklaard als het niet lukt om de klacht op tijd (binnen 7 dagen) in te dienen of op tijd de handtekening van de klager te verkrijgen. Klachten worden ongegrond verklaard als de directie de situatie anders beschrijft dan de ingeslotene, en de CvT meestal de versie van de directie gelooft.
- Ook hebben wij in 2023 twee beroepen ingediend bij de RSJ (in 2022: 8, in 2021: 5 en in 2020: 26), waarvan nog geen beslissing is ontvangen. Daarnaast zijn er nog 3 klachten over de werkwijze van de KMar bij uitzettingen ingediend. Hiervan is één beslissing ongegrond verklaard en één klacht onontvankelijk wegens het verstrijken van een deadline. Tevens zijn er 3 klachten ingediend bij Dienst Vervoer en Ondersteuning (DV&O) en één bij de Ombudsman. Drie klachten bij DV&O gingen over geboeid vervoer, de andere vier klachten gingen over een uitzetting met geweld. Twee klachten over geboeid vervoerd zijn gegrond verklaard, en de van de andere vier klachten is nog geen uitspraak bekend.

Contact met de directie en andere officiële instanties:

In 2023 hebben we enkele mailcontacten gehad met de directie over de nieuwsbrief. Dit blijft een bron van wrijving, omdat onze presentatie van de situatie in het detentiecentrum verschilt van die van de directie. In april mochten medewerkers en stagiaires van het Meldpunt en Amnesty het detentiecentrum bezoeken en konden zij ook informatie met de directie uitwisselen.

Tegen het einde van het jaar nam het Rode Kruis contact op met het Meldpunt om te kijken in hoeverre het Rode Kruis een rol kan hebben in het verbeteren van de omstandigheden in vreemdelingendetentie. Ook bezocht het Meldpunt de Koninklijke Marechaussee om een klacht te bespreken, gevolgd door een rondleiding.

Media aandacht:

- De coördinator van het Meldpunt sprak podcasts in over de situatie in vreemdelingendetentie: op 17 januari voor [de Correspondent](#), en op 20 januari voor [de Criminoloog](#).
- De NOS interviewde de coördinator van het Meldpunt in 2023 drie keer over vreemdelingendetentie en uitzettingen van Marokkanen. Ook hielpen we met het leggen van contact met een uitgezette Marokkaan die ook in de uitzending aan het woord kwam. De interviews verschenen op 7 februari en 21 juni in het NOS-journaal, en op 2 juni in Nieuwsuur.
- Op 1 oktober 2023 sprak de coördinator van het Meldpunt bij radioprogramma [Pointer](#) over vreemdelingendetentie en isolatie.
- In oktober 2023 heeft de krant Bonjo een artikel gepubliceerd over onterechte isolatie van vreemdelingen in vreemdelingendetentie, waarin de coördinator van het Meldpunt haar expertise deelde.

Publicaties:

- Thirza Kunnen, stagiaire en later ook (tijdelijke) medewerker voor het Meldpunt, heeft in juli een [boekje met verhalen](#) gepubliceerd over het gebruik van visitatie in het detentiecentrum. Visitatie, het onderzoek aan het lichaam, wordt door ingeslotenen als vernederend en traumatisch ervaren. Door hun persoonlijke verhalen naar voren te brengen, hoopt het Meldpunt het bewustzijn te vergroten over de vernedering en trauma's die het gevolg zijn van visitatie in vreemdelingendetentie.
- Dominique Nijmeijer, stagiaire bij het Meldpunt, heeft in januari 2023 een [publicatie](#) uitgebracht naar aanleiding van haar afstudeeronderzoek. Het onderzoek focust zich op de staande houding van vreemdelingen en het verblijf op het politiebureau.
- Het Meldpunt heeft in 2023 acht nieuwsbrieven uitgebracht. In de nieuwsbrieven staan onder andere persoonlijke verhalen, maatregelen in het detentiecentrum en bijzondere rechtelijke uitspraken. Twee vrijwilligers vertalen de nieuwsbrief in het Engels en Frans. De vertaalde nieuwsbrieven worden ook per post gestuurd naar de ingeslotenen waar wij contact mee hebben.
- Iedere maand hebben we meerdere sociale media posts geplaatst op onze kanalen via Facebook, Twitter en LinkedIn. Omdat de lezers een diverse groep vormen, is het soms zoeken naar de juiste formulering van berichten via al deze kanalen.
- Op 31 maart sprak de coördinator van het Meldpunt bij het congres van de Nederlandse vereniging voor Psychiatrie (NVVP) over isolatie in Vreemdelingendetentie.

Lobby:

- Het Meldpunt heeft een [reactie](#) op de Novelle van de Wet Terugkeer en Vreemdelingenbewaring ingediend. Het Meldpunt heeft gepleit voor een grondige heroverweging en dringt erop aan de rechten en het welzijn van vreemdelingen in detentie te waarborgen.
- Het Meldpunt heeft op 7 juni 2023 [gereageerd](#) op de internetconsultatie bij de Wet Testen bij Vertrek. Doel van de wet is om medische testen af te dwingen, als die nodig zijn voor een uitzetting. In onze reactie stellen we de vraag naar de proportionaliteit van het schenden van het principe van lichamelijke integriteit.
- Het Meldpunt heeft in de aanloop van de verkiezingen in 2023 [brieven](#) gestuurd naar meerdere partijcommissies met input voor partijprogramma's waarbij verzocht worden om verbetering van de omstandigheden in vreemdelingendetentie in partijprogramma's op te nemen.
- De coördinator van het Meldpunt mocht in maart 2023 als enige NGO mee-praten over de tekst van de Richtlijn die de randvoorwaarden over vreemdelingendetentie vaststelt namens de Raad van Europa.
- De NVvP heeft in 2022 het initiatief genomen om samen met de Johannes Wier stichting en het Meldpunt Vreemdelingendetentie een werkgroep te vormen om te zoeken naar strategische mogelijkheden om een verbod op isolatie in vreemdelingendetentie te realiseren. In juni 2023 organiseerde de werkgroep een strategiesessie waarin verschillende partijen waaronder Amnesty International, de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie, Johannes Wier Stichting en verschillende advocaten en hoogleraren hebben nagedacht over een juiste lobbystrategie om isolatie af te schaffen in detentiecentra. Eerder in 2023 zijn verschillende contactmomenten met de werkgroep geweest over Kamerbrieven, een two-pager en verschillende wetenschappelijke artikelen die zijn geschreven door psychiaters over de gevolgen van isolatie.
- Het Meldpunt onderhoudt nauw contact met PICUM en participeerde in online-meetings over vreemdelingendetentie in de EU.

2b Monitoring uitzettingen

Ook bij uitzettingen brengen we de omstandigheden zo inzichtelijk mogelijk in beeld. Immers, ook dan vinden misstanden plaats zoals buitenproportioneel geweld en het gebruik van vrijheidsbeperkende middelen zoals handboeien. Het Meldpunt Vreemdelingendetentie helpt uitgezette vreemdelingen zich te beklagen over de uitzettingsomstandigheden en hiertegen te procederen.

Van ongeveer 20 personen hoorden we in de eerste helft van 2023 dat ze zijn uitgezet, dit is relatief veel ten opzichte van eerdere jaren. Met ongeveer 8 mensen die zijn uitgezet onderhielden we contact. Minstens 3 van hen maakten een geweldadige uitzetting mee. In het tweede helft van 2023 hebben wij van 50 mensen gehoord dat zij werden uitgezet naar Marokko. In het tweede helft van 2023 heeft het Meldpunt niet actief contacten onderhouden met mensen die werden uitgezet of vrijgelaten, er is enkel medegedeeld dat zij ons vrijblijvend op ons Whatsapp nummer mogen bereiken. Er is met 14 uitgezette personen contact geweest. Geen van deze personen heeft een geweldadige uitzetting meegemaakt.

Uitzetting G. naar Nigeria: G kreeg bij vertrek vanaf het detentiecentrum meteen een bodycuff om. In het vliegtuig werd hij hardhandig aangepakt toen hij riep dat hij niet mee wilde. Eenmaal aangekomen bleek dat een deel van zijn spullen niet was meegekomen en dat hij minder geld meekreeg (100 in plaats van 500

euro) dan hij had verwacht.

Uitzetting A. naar Marokko: Eind juni is meneer A. naar Marokko uitgezet. Hij heeft het daar zwaar, omdat hij de taal niet spreekt, geen geld mee kreeg van de DT&V en omdat hij niemand kent in Marokko.

Stewardess KLM over uitzetting naar Rwanda: in juli 2023 is het Meldpunt gebeld door een stewardess bij de KLM die een heftige uitzetting meemaakte op haar vlucht naar Rwanda. Er werd daarbij gebruikgemaakt van een bodycuff, geboeide voeten, een kaakklem en een doek over het hoofd. De man kon volgens haar niet eten en drinken door de pijn die hij ervoer van de kaakklem. Daarnaast moest hij horizontaal liggen en moest hij naar het toilet met de deur open. Zij was hier erg van geschrokken en vroeg zich af wat de 'regels' waren bij een uitzetting. Ook passagiers klaagden over de inhumane behandeling van de man. De vlucht ging wel door.

Gewelddadige (poging tot) uitzetting B. naar Tunesië: op 13 maart 2023 is er een mislukte poging geweest om de heer B. naar Tunesië uit te zetten. Hij kreeg daarbij een bodycuff om waarbij zijn handen zo strak langs zijn lichaam gebonden werden dat hij niet goed kon ademen. Later werden ook zijn voeten vastgemaakt waardoor hij niet meer normaal en zelfstandig kon lopen. De uitzetting ging uiteindelijk niet door die dag omdat de piloot weigerde mee te werken.

Op 21 maart 2023 vond de definitieve uitzetting plaats. Op Schiphol kreeg dhr B. gelijk handboeien om. Hij had zijn medisch dossier mee vanwege zijn medische problemen, maar de KMar keek hier niet in. Tijdens de vlucht heeft hij ook geen medicatie gehad. In het vliegtuig begon hij om hulp te roepen. Hierna werd hij door drie medewerkers op zijn nek, been en hoofd gedrukt. Zijn kaken zaten helemaal op slot waardoor hij niet kon bewegen of ademen, hierdoor is stuk tand afgebroken. De medewerkers van de KMar gaven achteraf ook toe dat zij te ver waren gegaan en boden hun excuses aan. Ook kreeg hij twintig euro van één van hen. Het hele proces zorgde ervoor dat meneer B. gebroken was na de uitzetting. Zijn hele lichaam deed zeer en hij had blauwe plekken. In Tunesië heeft hij het ziekenhuis bezocht om de schade vast te laten stellen.

B-3. Netwerk Ongedocumenteerden Onderdak

In oktober 2023 is een nieuw project van start gegaan: Solidaire Burgers. Doel van dit project is het ontwikkelen van een landelijk netwerk waarin solidaire burgers onderdak bieden aan ongedocumenteerden. Op deze manier kan ook opvang geboden worden aan mensen zonder verblijfsvergunning die buiten de criteria van de huidige opvangorganisaties vallen.

Het project is voortgekomen uit onze samenwerking met de Projectgroep Vluchtelingen van de Raad van Kerken. Gezamenlijk is besloten dat het landelijke netwerk een projectcoördinator nodig heeft en dat deze het beste ondergebracht kan worden bij Stichting LOS. Collega's van de Projectgroep Vluchtelingen hebben geholpen met de fondswerving.

De eerste drie maanden heeft de projectcoördinator vooral besteed aan kennismaking met het veld van hulpverleners aan ongedocumenteerden in Nederland, uitdenken van de uitgangspunten van het netwerk, aanpassen van de website en een start maken met lokale samenwerking in Rotterdam. Besloten is om de naam Netwerk Ongedocumenteerden Onderdak te handhaven met de website www.noo.nl.

Om een grotere groep solidaire burgers mee te laten doen, is ervoor gekozen het netwerk breder in te steken dan alleen onderdak geven. Denk aan buddy's voor mensen die via NOO onderdak krijgen, donaties voor leefgeld en mensen die in actie willen komen. In de tweede helft van 2024 kan NOO uitbreiden naar andere locaties.

C. Randvoorwaarden

Het draaiend houden van het kantoor van Stichting LOS kost vanzelfsprekend ook tijd. Dit betreft bijvoorbeeld intern overleg, overleg met het bestuur en met andere partners in het veld, bijwonen van netwerkbijeenkomsten, overleg met fondsen en het schrijven van projectvoorstellen.

C-1. Organisatorische basis

In 2021 is Igor Ivakic voorzitter van het **bestuur** van Stichting LOS geworden, en begin 2023 kregen we een nieuwe penningmeester Diederik van Luyken. Begin 2024 zullen twee bestuursleden aftreden: Ariette Reijersen van Buuren en Joëlle de Poorte, zij worden opgevolgd door Emma Sieben en Ali Agayev. Eind 2021 is het bestuur begonnen met het herformuleren van de visie en missie van Stichting LOS, en het formuleren van prioriteiten voor de komende 5 jaar.

In 2023 werkten voor Stichting LOS één medewerker algemene taken, één coördinator voor het Meldpunt die na de zomer wegens zwangerschap werd vervangen door twee part-time medewerkers, en bovendien sinds oktober een projectcoördinator voor het nieuwe **project Solidaire Burgers** (dat inmiddels de naam kent **Netwerk Ongedocumenteerden Onderdak**).

C-2. Samenwerking

Ook in 2023 werkten we vanzelfsprekend nauw samen met **lokale hulpverleners** uit het hele land. Daarnaast werkten we samen met **thematische organisaties** zoals bijvoorbeeld Amnesty International, VluchtelingenWerk, Dokters van de Wereld en het Rode Kruis. Deze netwerken bleven we onderhouden door regelmatig contact.

Op **Europees niveau** werken we nauw samen met PICUM.

The logo for Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt (LOS) features the letters 'LOS' in a bold, white, sans-serif font. The letters are set against a dark blue background that is tilted at an angle, creating a dynamic, modern look.

Stichting Landelijk
Ongedocumenteerden
Steunpunt

Hang 16
3011 GG Rotterdam

010 7470156
info@stichtinglos.nl

www.stichtinglos.nl

Rekeningnummer: NL72 INGB 0009 552 448
t.n.v. Sticht Landel Ongedocument Steunpunt te Rotterdam
RSIN/fiscaal nummer: 811930634
KVK Utrecht: 30187641
Stichting LOS heeft een ANBI-status

Aan het bestuur van
Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt (LOS)
Hang 16
3011 GG ROTTERDAM

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

1 Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt te Utrecht gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine Organisaties-zonder-winststreven (RJK C1).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de winst- en verliesrekening over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

2 Verklaring over de in dit jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit het bestuursverslag. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine Organisaties-zonder-winststreven (RJK C1).

3 Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine Organisaties-zonder-winststreven (RJK C1). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controle-opdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Nijmegen, 23 april 2024

Mengedé Accountants B.V.

R.P.A. Mengedé AA

Bijlage:

gewaarmerkte jaarrekening Stichting LOS 2023

bestuursverslag Stichting LOS 2023

Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt (LOS)

Rapport inzake de jaarrekening 2023

A handwritten signature in blue ink, consisting of a vertical line followed by a loop and a horizontal stroke.

RAPPORT

BETREFFENDE DE JAARREKENING 2023

INHOUDSOPGAVE

RAPPORT		blz.
1	Algemeen	4
2	Resultaat en vermogen	4
3	Grondslagen voor de financiële verslaglegging	4
4	Administratie	5
JAARREKENING		
A	Balans per 31 december 2023	7
B	Staat van baten en lasten over 2023	8
C	Waarderingsgrondslagen	9
D	Toelichting op de balans	10
E	Stoelichting op de staat van baten en lasten	11
BIJLAGEN		
F	Vaste activa	14
G	Overzicht Basistaken:	15
	* Regulier werk: informatievoorzieningen en -uitwisseling	
	* Basisrechten ongedocumenteerden	
	* Toegang tot zinvolle dagbesteding en onderwijs bevorderen	
	* Algemeen taken en teamoverleg	
H	Overzicht Meldpunt vreemdelingendetentie	17
I	Overzicht Netwerk Ongedocumenteerden Onderdak (NOO)	18
BESTUURSVERSLAG		

Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt (LOS)

RAPPORT

Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt
Hang 16
3011 GG Rotterdam

23 april 2024

Geacht bestuur,

Bij deze ontvangen jullie de jaarrekening betreffende het jaar 2023.

1. ALGEMEEN

De stichting is gestart in 2003.

Het doel van de stichting is het verbeteren van de positie van mensen zonder verblijfsdocument of anderszins, die geen recht hebben op voorzieningen van de overheid.

De stichting heeft in 2023 2,94 FTE in dienst.

2. RESULTAAT EN VERMOGEN

De resultaatrekening sluit met een resultaat van bijna € 29.000 negatief.

Sinds 2020 biedt Startfoundation garantstellingen voor ongedocumenteerde jongeren die gebruik willen maken van de studieverblijfsvergunnings-route. Stichting LOS is tussenpersoon in dit traject. In 2023 kwamen zes nieuwe studenten in aanmerking voor deze steun: twee uit Rotterdam, vier uit Amsterdam– naast de drie Rotterdamse studenten en drie Amsterdamse studenten die eerder al van deze route gebruik maakten. Startfoundation heeft voor deze 12 studenten de vereiste garantstellingen aan Stichting LOS overgemaakt. Het betreft leningen die Stichting LOS na afloop van de studie weer aan StartFoundation moet teruggeven. Vanaf 2024 zal Kansfonds de garantstellingen voor nieuwe studenten verzorgen.

3. GRONDSLAGEN VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGLEGGING

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen historische kostprijs, onder aftrek van afschrijvingen op basis van de economische levensduur.

De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

4. ADMINISTRATIE

De aangeleverde administratie bestond uit Bankafschriften met bijbehorende bescheiden.

Bij het opstellen van de jaarrekening is tevens gebruik gemaakt van de ons ter beschikking gestelde balansgegevens per 1/1 en 31/12.

Wij vertrouwen hiermee aan uw opdracht te hebben voldaan.
Tot het verstrekken van nadere toelichtingen zijn wij graag bereid.

Met vriendelijke groet,
Raamwerk

Maud Van den Hof

Raamwerk
Burghardt van den Berghstraat 138
6512 DR Nijmegen

Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt (LOS)

JAARREKENING 2023

BALANS PER 31 DECEMBER 2023

	31 dec 2023		31 dec 2022	
AKTIVA	€	%	€	%
<i>Vaste aktiva</i>	91	0	91	0
<i>Vorderingen en overlopende aktiva</i>	64.744	23	39.673	20
<i>Liquide Middelen</i>	220.872	77	154.484	80
<i>Totaal aktiva</i>	285.706	100	194.248	100
PASSIVA				
<i>Eigen vermogen</i>	43.550	15	72.460	37
<i>Kortlopende schulden</i>	242.157	85	121.788	63
<i>Totaal passiva</i>	285.706	100	194.248	100

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
BATEN	€	€
Inkomsten projecten	275.684	231.361
Inkomsten overig	7.693	0
Bruto-opbrengst	<u>283.377</u>	<u>231.361</u>
LASTEN		
Personele kosten	158.041	125.083
Overige personele kosten	4.081	4.813
Uitvoerende kosten	126.056	72.571
Huisvestingskosten	8.130	6.054
Communicatie	977	1.393
Algemene kosten	7.481	6.556
	<u>304.766</u>	<u>216.470</u>
Bijzondere lasten	7.523	272
RESULTAAT	<u>-28.911</u>	<u>14.618</u>
Saldo Basistaken	-7.677	
Saldo Meldpunt	-14.019	
Saldo Noo	0	
Ontvangen rente	308	
Bijzondere lasten	<u>-7.523</u>	
	-28.911	

GRONDSLAGEN VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGLEGGING

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine Organisaties-zonder-winststreven (RJK C1). Deze zijn in lijn met de vereisten voor kleine rechtspersonen die onder titel 9 boek 2 BW vallen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing, met bijzondere waardeverminderingen/ De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven van het moment van ingebruikneming.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden gewaardeerd op nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Het resultaat wordt bepaald als enerzijds het verschil tussen de baten en lasten uit hoofde van de doelstelling en anderzijds de interestbaten.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Positieve resultaten worden slechts opgenomen voorzover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het financieel resultaat wordt gevormd door de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -lasten.

TOELICHTING OP DE BALANS

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
VASTE AKTIVA		
Inventaris	<u>91</u>	<u>91</u>
	91	91
VORDERINGEN		
Nog te ontvangen subsidies	56.500	38.700
Nog te ontvangen pensioenfonds		
Nog te ontvangen overig	6.088	
Vooruitbetaalde kosten	<u>2.156</u>	<u>973</u>
	64.744	39.673
LIQUIDE MIDDELEN		
Kas	0	0
ASN bank	55.682	55.418
ING	<u>165.190</u>	<u>99.066</u>
	220.872	154.484
EIGEN VERMOGEN		
Stand per 1 januari	72.461	57.843
Resultaat	<u>-28.911</u>	<u>14.618</u>
Stand per 31 december	43.550	72.461
KORTLOPENDE SCHULDEN		
NOO		490
Dreamers	108.158	40.423
Nog te betalen loonheffing	13.972	9.836
Nog te betalen pensioenfonds	7.378	4.420
Gereserveerd loopbaanbudget	8.004	7.023
Nog te betalen nettolonen	550	363
Nog te betalen paww	41	38
Nog te betalen overige kosten	6.039	4.196
Vooruitontvangen bedragen	<u>98.015</u>	<u>55.000</u>
	242.157	121.788

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
BATEN		
INKOMSTEN PROJECTEN		
Inkomsten projecten	157.975	161.546
Project Dreamers	117.710	69.814
Algemene subsidies	<u>275.684</u>	<u>231.361</u>
OVERIGE BATEN		
Donateurs (projecten)	3.495	
Abonneeschap (projecten)	3.890	
Overige inkomsten (projecten)		
Rente	308	
	<u>7.693</u>	<u>0</u>
LASTEN		
PERSONELE KOSTEN		
Stafmedewerker	67.296	64.333
Projectmedewerker	70.776	55.493
Stagevergoeding	5.002	5.258
Medewerker NOO	<u>14.967</u>	<u>125.083</u>
	158.041	125.083
OVERIGE PERSONELE KOSTEN		
Ziekteverzuimverzekering	3.785	4.177
Reiskosten werknemers*		
Overige personeelskosten	401	
Vrijval Lbb	-310	
Correctie pensioenlasten 2019	205	635
	<u>4.081</u>	<u>4.813</u>
	4.081	4.813
UITVOERENDE KOSTEN		
Directe kosten projecten	8.346	2.757
Kosten project Dreamers	<u>117.710</u>	<u>69.814</u>
	126.056	72.571
HUISVESTINGSKOSTEN		
Huur	8.113	6.054
Overige huisvestingskosten	<u>17</u>	<u>6.054</u>
	8.130	6.054

Stichting LOS 2023

bijlage E

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN (2)

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
COMMUNICATIE		
Kantoorartikelen	71	394
Portokosten	266	201
Telefoonkosten	180	240
Contributiekosten	414	345
Fondswerving en voorlichting	47	
Website		212
	<u>977</u>	<u>1.393</u>
ALGEMENE KOSTEN		
Administratie en accountant	4.497	3.482
Bankkosten, verschillen	354	210
Reis-en verblijfkosten	1.323	1.378
Assurantien	713	696
Bestuurskosten	84	
Afschrijvingskosten	0	0
Ondersteuning MARA	510	791
	<u>7.481</u>	<u>6.556</u>
BIJZONDERE LASTEN		
Boete loonheffing	117	
Oninbare subsidies	7.406	
Boete loonheffing	<u>7.523</u>	<u>0</u>

* Reiskosten ww verkeer zitten grotendeels bij de loonkosten in

Rotterdam, 31 maart 2024

I. Ivakic
Voorzitter

D.R.J.M. van Luyken
Penningmeester

S.J. Kennedy - Doombos
Lid

E.P. Sieben
Lid

A.A. Agayev
Lid

Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt (LOS)

BIJLAGE

OVERZICHT VAN DE VASTE ACTIVA

	aanschaf- datum	afschr percen- tage	aanschaf- waarde	rest- waarde	afschrij- ving t/m 2022	afschrij- ving 2023	boek- waarde 31-dec
			€	€	€	€	€
INVENTARIS Computer	apr-10	20,00	911,99	91,00	820,99		91,00
			<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
			911,99	91,00	820,99		91,00

OVERZICHT BASISTAKEN

A. REGULIER WERK: INFORMATIEVOORZIENING/INFORMATIEUITWISSELING

	<u>cijfers 2023</u>	<u>begroting 2023</u>
	€	€
LASTEN		
Loonkosten	31.970	29.548
Communicatie	398	600
Reizen	172	325
Onkosten activiteiten		500
Huisvestingskosten	1.870	1.610
Kantoor- en administratiekosten	1.310	1.725
	<u>35.719</u>	<u>34.308</u>

B. BASISRECHTEN ONGEDOCUMENTEERDEN, ZINVOLLE DAGBESTEDING EN ONDERWIJS

	<u>cijfers 2023</u>	<u>begroting 2023</u>
	€	€
LASTEN		
Loonkosten	26.233	24.914
Communicatie	377	540
Reizen	265	500
Onkosten activiteiten		1.000
Huisvestingskosten	976	840
Kantoor- en administratiekosten	683	900
	<u>28.533</u>	<u>28.694</u>

D. ALGEMENE TAKEN EN TEAMOVERLEG

	<u>cijfers 2023</u>	<u>begroting 2023</u>
	€	€
LASTEN		
Loonkosten	18.818	17.193
Communicatie	65	210
Reizen	185	350
Huisvestingskosten	1.463	1.260
Ondersteuning Mara	510	1.350
Algemene kosten	1.568	
	<u>22.610</u>	<u>20.363</u>

Stichting LOS 2023
bijlage G

OVERZICHT BASISTAKEN(2)

	<u>cijfers 2023</u>	<u>begroting 2023</u>
	€	€
INKOMSTEN BASISTAKEN		
Adessium	13.000	25.000
Porticus	30.000	
Stichting Dioraphte		18.000
KNR/PIN	30.500	30.000
Giften	1.795	
Contributie Nieuwsbrief	3.890	10.000
Overige inkomsten		
	<hr/>	<hr/>
	79.185	83.000
Saldo Basistaken	-7.677	-365

Stichting LOS 2023

bijlage H

OVERZICHT MELDPUNT**B-3 MELDPUNT VREEMDELINGENDETENTIE**

	<u>cijfers 2023</u>	<u>begroting 2023</u>
	€	€
LASTEN		
Loonkosten	64.617	49.287
Stagevergoedingen	5.131	8.640
Reiskosten stagaires	847	3.000
Communicatie (incl voys)	3.506	1.650
Reizen	1.482	1.325
Onkosten activiteiten	80	3.000
Huisvestingskosten	3.821	3.290
Kantoor- en administratiekosten	3.235	3.525
	82.719	73.717
	<u>cijfers 2023</u>	<u>begroting 2023</u>
	€	€
BATEN		
Adesium	27.000	15.000
Dioraphte		12.000
Haëlla Stichting		5.500
Stg Mensen in de Knel		3.000
Kerk in Actie	3.000	3.000
Maria Strootfonds	3.000	3.000
RC Maagdenhuis	7.500	7.500
Stichting Rotterdam	14.000	12.000
Remonstranten	10.000	10.000
Emmaus Haarzuilens	2.500	2.000
Giften	1.700	750
	68.700	73.750
Saldo Meldpunt	-14.019	33

Stichting LOS 2023*bijlage I***OVERZICHT NETWERK ONGEDOCUMENTEERDEN ONDERDAK (NOO)**

	<u>cijfers 2023</u>	<u>begroting 2023</u>
	€	€
LASTEN		
Loonkosten	15.353	15.351
Communicatie		
Reizen	1.142	1.142
Onkosten activiteiten	479	479
Huisvestingskosten		
Kantoor- en administratiekosten	501	501
	<hr/>	<hr/>
	17.474	17.473
	<u>cijfers 2023</u>	<u>begroting 2023</u>
	€	€
BATEN		
Oranjefonds	16.985	16.983
Restand donaties NOO vo ja	490	490
	<hr/>	<hr/>
	17.475	17.473
Saldo NOO	0	0